

Geworteld zijn in je geloof

Geliefd mens,

Blaise Pascal was 31 jaar, toen hij in de nacht van 23 november 1654 werd overvallen door een ervaring die zijn leven voorgoed zou veranderen. Pascal was niet alleen een briljant wis- en natuurkundige, maar ook een filosoof die worstelde met vragen over God en het leven. Tijdens die nacht had hij een religieuze ervaring die hij zelf omschreef met één indringend woord: Vuur. Hij probeerde zijn ervaring te vangen in korte, haastige zinnen: *'VUUR. God van Abraham, God van Isaak, God van Jakob. Niet de God van filosofen en geleerden. Zekerheid. Gevoel. Vreugde. Vrede. God van Jezus Christus.'* Acht jaar lang droeg Pascal deze woorden, als tastbare herinnering aan deze intense ervaring, verborgen in de voering van zijn jas, dicht tegen zijn hart. Toen hij in 1662 stierf, vond men het perkament dat zijn meest intieme geloofservaring bevatte.¹

Wat mij zo raakt in dit verhaal is dat Pascal deze woorden niet in een boekenkast bewaarde maar letterlijk dicht bij zijn hart. Ik stel me voor hoe hij dag in dag uit veel met zijn hoofd bezig was, met redeneringen, formules en bewijzen. Maar er zijn momenten waarop je er met je verstand alleen niet uitkomt, wanneer dat wat je overkomt je laat wankelen of teleurstellingen je verwarren. Juist dan groeit de behoefte aan houvast en richting. Waar vind je die? Pascal vond het in zijn geloof; heel dichtbij. Hoe vaak zal Pascal onder zijn kleding de aanwezigheid van dat perkament hebben gevoeld? Hoe vaak zal hij zijn hand er op hebben gelegd, juist op momenten van onzekerheid of twijfel? Hoe vaak zal hij zijn afgedaald van hoofd naar hart om wijsheid te zoeken en te voelen wat het goede was om te doen?

Misschien dragen we, net als Pascal, iets met ons mee dat ons herinnert aan wat wezenlijk is. Een opgevouwen papiertje in je portemonnee, een kastanje in je jaszak, een... Als je het weer ziet of voelt of vindt, kan het je terugbrengen naar een ervaring, een lied, een woord, onze grondslag, een gebaar van iemand die je nabij was. Je zou het kunnen zien als *wortels* die je stevig doen staan. Wat zou jij, als je iets heel dicht bij je wilt dragen, kiezen om bij je hart te bewaren?

Onze wortels vormen de basis van hoe je je beweegt in deze wereld. Ze beïnvloeden wat we zeggen en doen, hoe we ons gedragen tegenover anderen en hoe we omgaan met de natuur: wat we toelaten of juist afwijzen, wat we voeden en wat niet. Zo kunnen je wortels als het ware *vleugels* krijgen: zij worden hier en nu zichtbaar in de keuzes die we maken, in de manier waarop we ons leven vormgeven. Voor mij is dit de kern van humanisme: dat we als mens in hoge mate de vrijheid hebben om te kiezen en tegelijk de verantwoordelijkheid dragen voor de gevolgen van die keuzes.

Dit vraagt wel oefening. Steeds opnieuw nodigt het leven ons uit om te zoeken naar balans: tussen vasthouden en loslaten, tussen trouw blijven en durven veranderen. Wat liefdevol is om te doen, kan er vandaag heel anders uitzien dan morgen. Er is geen sluitende formule die ons dit leert; het

vraagt om reflectie, om aandachtig kijken en luisteren naar wat erin en om ons heen gebeurt én om koers te houden. Want we worden in onze eigen keuzes snel beïnvloed door de overtuigingen en meningen van anderen. Dat voelt misschien stevig en geeft een zeker gevoel, maar ze kunnen je belemmeren trouw te zijn aan je eigen waarden en wat jij belangrijk vindt. De kunst is om te leren vertrouwen op je eigen houvast, op dat wat je dicht bij je hart bewaart, op wat jou werkelijk richting geeft.

Zouden we daartoe geen gemeenschappen vormen? Plaatsen waar je met anderen kunt oefenen in het ontdekken waarin jij bent geworteld én hoe je vanuit deze wortels je leven elke dag opnieuw liefdevol vleugels kunt geven.

Met een hartelijke groet,
broeder Marten van der Wal

We dopen steeds weer jong en oud met ons betekenisvolle gedachtegoed

¹ Zie: Blaise Pascal, Gedachten

Met het jaarthema *Moedig op weg* verkennen we in het vierde kwartaal het spanningsveld tussen wortels en vleugels.